

TRANZIȚIA INTERSTATALĂ AL ACORDULUI DE LA PARIS (2015): DE LA ADOPTARE LA IMPLEMENTARE

Cristina ROBU, doctorandă, ULIM (ORCID: 0000-0002-8320-998X)

Recenzent: **Virginia ZAHARIA**, doctor în drept, conferențiar universitar

THE INTERSTATE TRANSITION OF THE PARIS AGREEMENT (2015): FROM ADOPTION TO IMPLEMENTATION

Climate change is a common concern of humankind, in which parties should respect, promote and take into account their obligations regarding human rights, the right to health, the rights of indigenous peoples, local communities, migrants, children, persons with disabilities and persons in vulnerable situations and the right to development, as well as gender equality, women's empowerment and intergenerational equality. As a global problem, climate change requires countries around the world to work together, so in 2015, world leaders agreed on new ambitious targets to fight climate change.

Keywords: *The Paris Agreement, solidarity, ambitious goals, epidemic, COVID-19, summit, video-conferencing, climate ambition, ecological restoration.*

Schimbările climatice sunt o preocupare comună a omenirii, în care, părțile ar trebui să respecte, să promoveze și să ia în considerare obligațiile care le revin privind drepturile omului, dreptul la sănătate, drepturile popoarelor indigene, ale comunităților locale, ale migranților, ale copiilor, ale persoanelor cu handicap și ale persoanelor în situații vulnerabile și dreptul la dezvoltare, precum și egalitatea de gen, emanciparea femeilor și egalitatea între generații.

Întrucât constituie o problemă mondială, schimbările climatice impun țărilor din întreaga lume să lucreze în colaborare, astfel în 2015, liderii mondiali au convenit asupra unor noi obiective ambițioase pentru lupta împotriva schimbărilor climatice.

Cuvinte-cheie: *Acordul de la Paris, solidaritate, obiective ambițioase, epidemie, COVID-19, summit, video-conferință, ambițiile climatice, redresare ecologică.*

Introducere

La sfârșitul anului 2015, în timpul Conferinței privind mediul de la Paris, Organizația Națiunilor Unite a decis că Protocolul de Kyoto nu este suficient pentru stoparea încălzirii globale, fapt ce a dus la crearea și adoptarea Acordului de la Paris. În cadrul noului acord, aproape toate statele din lume și-au luat angajamentul să stabilească noi obiective în privința încălzirii globale, scopul acestuia fiind de a preveni ridicarea temperaturii globale cu mai multe de 1,5 grade Celsius peste nivelul erei post-industriale. Acordul de la Paris este o continuare a eforturilor de a pune capăt încălzirii globale ce a început cu Protocolul de la Kyoto din 1997.

Acordul de la Paris prezintă un **plan de acțiune pentru limitarea încălzirii globale**. Principalele elemente ale acestuia sunt:

- **un obiectiv pe termen lung:** guvernele au convenit să mențină creșterea temperaturii medii la nivel mondial mult sub 2°C peste nivelurile preindustriale și să continue eforturile de a o limita la 1,5°C;
- **contribuții:** înainte și în timpul Conferinței de la Paris, țările au prezentat planuri de acțiune naționale cuprinzătoare privind clima (numite CSN — contribuții stabilite la nivel național) în vederea reducerii emisiilor lor;
- **ambiițe:** guvernele au convenit ca, la fiecare cinci ani, să comunice planurile lor de acțiune, stabilind, cu fiecare nou plan, obiective mai ambițioase;
- **transparentă:** țările au acceptat să se informeze reciproc, precum și publicul cu privire la rezultatul eforturilor lor de realizare a obiectivelor pe care și le-au propus, pentru a asigura transparența și supravegherea;
- **solidaritate:** statele membre ale Uniunii Europene și alte țări dezvoltate vor continua să ofere finanțare pentru combaterea schimbărilor climatice, pentru a ajuta țările în curs de dezvoltare să reducă emisiile, dar și să își consolideze capacitatea de rezistență la efectele schimbărilor climatice.

Acordul de la Paris a intrat în vigoare la 4 noiembrie 2016, după ce a fost îndeplinită condiția care impunea ratificarea acestuia de cel puțin 55 de țări responsabile pentru cel puțin 55% din emisiile de gaze cu efect de seră. **Toate statele membre ale Uniunii Europene au ratificat acordul.**¹

Poziția SUA față de acordul de la Paris

Statele Unite sunt cel de-al doilea cea mai mare sursă de dioxid de carbon, emițând anual 18 % din întreaga cantitate de carbon la nivel mondial după China. În anul 2017 Președintele Statelor Unite, Donald Trump, urma să retragă țara sa din acordul climatic de la Paris. Trump se gândește în continuare dacă să anuleze doar tratatul climatic de la Paris sau să ia decizia mai radicală de a denunța întreaga convenție-cadru privind clima a ONU, a doua opțiune fiind una care ar scoate SUA mai rapid de sub incidența prevederilor de protecția climei acceptate la nivel mondial declarând anterior că încălzirea globală ar fi *o farsă lansată de China*.

Ieșirea Americii din cadrul tratatului climatic internațional de la Paris, din decembrie 2015 prevedea ca statele membre să adopte voluntar măsuri de protecția a climei, prin care încălzirea globală medie să fie limitată la 2 grade Celsius. Chiar și mai puțin, dacă s-ar putea. America a votat în favoarea acordului climatic, dar la acea vreme președinte era Barack Obama. Zece luni mai târziu, cu puțin timp înainte de alegerea lui Donald Trump, SUA au ratificat tratatul.

Donald Trump dacă va decide să anuleze tratatul de la Paris pentru SUA, prevederile în vigoare îi impun însă un termen de așteptare de trei ani până va avea

¹ Acordul de la Paris privind schimbările climatice [on-line] <https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/climate-change/paris-agreement/> (consultat la 07.10.2019).

dreptul să declare părăsirea de către SUA a acordului. Va mai dura apoi un an până la clarificarea tuturor aspectelor controversate.

Trump ar fi putut alege să rămână în tratat, dar să nu aplice nicio măsură de protecția climei. Ambițiosul „Clean Power Plan“ al lui Obama, care prevedea reducerea cu o treime a emisiilor poluante ale Americii până în 2030, a fost deja slăbit semnificativ în martie de Trump printr-un decret prezidențial, astfel punând capăt limitării emisiilor de metan în industria gazului și în cea petrolieră. Experții cred că nu mai este astfel posibilă atingerea obiectivelor prevăzute în „Clean Power Plan“.

Trump ar putea decide ieșirea din convenția climatică a ONU. Aceasta a fost creată în 1992 la Rio și a fost ratificată de 195 de țări, aproape toate statele ONU. Convenția este practic fundamentul protecției climatice la nivel mondial. Pe baza ei a fost înființat mai întâi Protocolul Kyoto în 1997, primul tratat climatic internațional. Acestuia i-a urmat tratatul climatic de la Paris. Iar de la înființarea convenției-cadru a ONU, au loc anual conferințele climatice internaționale. Din această convenție Trump ar putea ieși de tot într-un interval de un an. SUA ar urma să nu mai fie reprezentate nici la conferințele climatice ale ONU. Doar în urmă cu câteva luni, nimeni nu credea că s-ar putea vreodată ajunge atât de departe. Și fostul președinte american George W. Bush a blocat ani în șir orice progrese la reuniunile climatice, a renunțat să aplice prevederile Protocolului Kyoto, dar a fost mereu extrem de clar: SUA rămân la masa negocierilor. Acum însă, până și această variantă extremă nu mai poate fi exclusă. Indiferent de ce va decide conducerea de la Washington, cancelara germană a precizat foarte clar un lucru: caravana protecției climatice nu se va opri din drum, la nevoie va merge mai departe fără America, una din cele mai mari surse de emisii nocive din întreaga lume.²

În pofida tuturor speculațiilor asupra ulterioarei decizii a președintelui Trump, la data de 04.11.2020 Statele Unite ale Americii părăsește oficial Acordul de la Paris, atrăgând critici și reacții pline de nemulțumiri din partea comunității internaționale exprimate cât se poate de vocal de liderii celorlalte state semnatare.³

Cancelarul german Angela Merkel a declarat că decizia lui Donald Trump de a retrage SUA din Acordul de la Paris este extrem de regretabilă. „*Decizia SUA este una extrem de regretabilă și folosesc termenii foarte reținuți*“. Cancelarul german a considerat ca este momentul „*să privim înaintea*“ și a reiterat faptul că Germania își va îndeplini toate angajamentele asumate în cadrul acestui acord pe care l-a calificat drept „indispensabil“ și drept „*o piatră de temelie*“ în eforturile de a proteja „*Creația*“. Într-o scurta declarație în fața parlamentului german, Merkel a spus ca nu există întoarcere de la drumul început cu protocolul de la Kyoto din 1997 privind clima și continuat

2 Donald Trump, gata să retragă SUA din acordul climatic de la Paris [on-line] <https://www.dw.com/ro/donald-trump-gata-să-retragă-sua-din-acordul-climatic-de-la-paris/a-39057064> (consultat la 07.10.2019).

3 Consecințele grave ale retragerii SUA din Acordul de la Paris [on-line] <https://www.digi24.ro/stiri/sci-tech/natura-si-mediu/consecintele-grave-ale-retragerii-sua-din-acordul-de-la-paris-736258> (consultat la 07.10.2019).

cu acordul „istoric“ de la Paris din 2015. „*Pentru toți aceia pentru care viitorul planetei noastre este important, spun că trebuie să continuăm pe această cale pentru a avea succes pentru Planeta Mama*“, a declarat ea în aplauzele parlamentarilor.

Directorul executiv al Disney, Robert Iger, și antreprenorul Elon Musk au demisionat din consiliile de consiliere de la Casa Alba

„*Schimbarea climatică este reală. Părăsirea Acordului Global de la Paris nu este bună nici pentru America, nici pentru lume*“, a insistat Musk, șeful companiei de tehnologie Tesla. „*Decizia de astăzi este un pas înapoi pentru mediu și pentru poziția conducerii SUA în lume*“, a scris pe Twitter și directorul executiv al Goldman Sachs Group Inc, Lloyd Blankfein.

Tim Cook și-a exprimat dezamăgirea

Într-un e-mail transmis angajaților Apple, directorul general Tim Cook și-a exprimat dezamăgirea și a dezvăluit că a discutat marți cu Trump pentru a încerca să îl convingă să rămână în Acordul de la Paris. „*Nu a fost suficient*“, a explicat el. Și directorul general al General Electric, Jeff Immelt, s-a declarat dezamăgit. „*Schimbarea climatică este reală. Acum industria trebuie să conducă și să nu depindă de Guvern*“.

Canada și ONU, profund dezamăgite

Secretarul general al ONU, Antonio Guterres, a descris măsura drept o „*dezamăgire gravă*“, în timp ce Uniunea Europeană a spus că este „*o zi tristă pentru lume*“. Canada este „*profund dezamăgita*“ de decizia președintelui Trump, a afirmat premierul Justin Trudeau.

Emmanuel Macron: Este o greșeală, acordul nu e renegociabil

Președintele Franței Emmanuel Macron a calificat drept o greșeală pentru Statele Unite și pentru planetă retragerea SUA din Acordul de la Paris privind schimbările climatice, a precizat că acordul nu este renegociabil și i-a invitat pe oamenii de știință, pe inginerii și pe antreprenorii americani să vină în Franța pentru a lucra împreună în vederea găsirii unor soluții concrete pentru mediu asigurându-i că vor avea „*o a doua patrie*“.

„*În seara aceasta, Statele Unite au întors spatele lumii, dar Franța nu va întoarce spatele americanilor*“, a declarat Emmanuel Macron. El și-a rostit declarația în limba franceză, dar a transmis și un mesaj în limba engleză, încheind cu formula „*Make the planet great again*“, similara sloganului președintelui SUA Donald Trump, „*Make America great again*“. „*Vă spun ferm în această seară. Nu vom renegocia un acord mai puțin ambițios. În niciun caz*“, a subliniat președintele francez.

El a transmis Statelor Unite că nu există un „plan B“ în acest caz, pentru că nu există „o planeta B“, precizând că respectă decizia SUA, dar ca o regretă. „*Franța crede în voi (în SUA), lumea întreagă crede în voi, dar nu greșiți în privința climei; nu există un plan B, pentru că nu există o planeta B*“, a spus Macron.

Theresa May: Acordul de la Paris protejează generațiile viitoare

Theresa May, i-a declarat joi la telefon președintelui american, Donald Trump, că Acordul de la Paris asupra climei protejează „*prosperitatea și securitatea generațiilor viitoare*“.

„Acordul de la Paris furnizează cadrul global corespunzător pentru a proteja prosperitatea și securitatea generațiilor viitoare, asigurând în același timp accesul la energie pentru cetățenii și întreprinderile noastre“, i-a spus Theresa May lui Donald Trump după anunțul președintelui american de retragere a Statelor Unite din acord.

Val de critici la nivel internațional

Anterior, mai mulți miniștri social-democrați din cabinetul de la Berlin, printre care șeful diplomației, Sigmar Gabriel, au estimat că decizia lui Donald Trump „va dăuna“ lumii întregi. Lumea „se poate baza în continuare pe Europa“ pentru a conduce lupta împotriva încălzirii climei, a reacționat comisarul european pentru combaterea schimbărilor climatice și energie, Miguel Arias Canete. „Acordul de la Paris trebuie să fie respectat. Este o chestiune de încredere“, a afirmat la rândul său președintele Parlamentului European, Antonio Tajani. „Acordul de la Paris este viu și îl vom duce la bun sfârșit, cu sau fără administrația americană“, a adăugat el.

Guvernul belgian a apreciat această decizie „iresponsabilă“. „Decizia Statelor Unite nu trebuie să frâneze mobilizarea noastră în favoarea luptei împotriva încălzirii climei. Trebuie să ne dublăm eforturile pentru a face ca marile puteri să își reafirme angajamentele asumate“, a declarat premierul belgian, Charles Michel, într-un comunicat.

Orașul Pittsburgh devine simbolul rezistenței împotriva lui Trump

Primarul orașului Pittsburgh Bill Peduto, afirmând că: În calitate de primar al orașului Pittsburgh, vă pot asigura că vom urma directivele Acordului de la Paris pentru cetățenii noștri, economia noastră și viitorul nostru“. „Statele Unite stau alături de Siria, Nicaragua și Rusia, decidând să nu participe la acordul internațional de la Paris. Acum este timpul pentru ca orașele să preia frâiele economiei verzi“, a scris mai întâi Bill Peduto. În doar câteva minute după seria sa de mesaje pe Twitter, primarul Bill Peduto a devenit favoritul rețelelor sociale și simbolul rezistenței politice la nivel local împotriva deciziei-șoc a liderului de la Casa Albă.

Obama: Decizia lui Donald Trump nu va opri restul lumii

Barack Obama și-a exprimat regretul după decizia succesului său, Donald Trump, de a retrage Statele Unite din Acordul de la Paris privind schimbările climatice pe care el le-a semnat, dar a afirmat că această hotărâre nu împiedică progresele în domeniul protejării mediului în restul lumii. Într-un comunicat, Barack Obama a reamintit că acordul a fost încheiat, în 2015, numai datorită „leadershipului american pe scena internațională“. În opinia sa, „sectorul privat a optat deja pentru un viitor cu puțin carbon“.

„Pentru țările care s-au angajat în acest viitor, Acordul de la Paris a deschis porțile pentru ca întreprinderile, oamenii de știință și inginerii să declanșeze investiții și inovații de înaltă tehnologie și cu puțin carbon la o scară fără precedent“, a argumentat Barack Obama.

„Țările care rămân în Acordul de la Paris vor fi cele care vor recolta beneficiile în termeni de locuri de muncă și sectoare de activitate create“, a afirmat fostul președinte american.

„Consider că Statele Unite trebuie să se afle în avangardă. Chiar în absența unui leadership american, chiar dacă aceasta administrație se alătură unui mic număr de țări care resping viitorul. Sunt convins că statele noastre, orașele și întreprinderile vor fi la înălțime și vor face și mai mult pentru a proteja planeta noastră pentru generațiile viitoare“, a încheiat Barack Obama.

Ca răspuns la nemulțumirile de proporții ale actorilor statali președintele Statelor Unite Donald Trump și-a justificat decizia spunând că acordul pentru clima de la Paris este, în esență, o redistribuire a avuției americane către alte țări. Și că, pe termen lung, Statele Unite vor pierde șase milioane și jumătate de locuri de muncă din industria auto, cea a petrolului și cea a mineritului și trei mii de miliarde de dolari din PIB. *„Eu lupt în fiecare zi pentru mărețul popor al acestei țări, așa ca, pentru a-mi putea îndeplini datoria solemnă de a proteja țara și pe cetățenii ei, Statele Unite se vor retrage din Acordul pentru climă de la Paris.“*

Trump a reamintit deopotrivă implicarea SUA *„în reducerea emisiilor de gaze și leadership-ul american în dezvoltarea tehnologiei privind producerea de energie curată“* și a reiterat că, în timpul guvernării sale, țara sa *„va fi cea mai curată și mai respectuoasă de pe Pământ cu mediul înconjurător“*. *„Totodată, Trump i-a asigurat pe lideri că SUA sunt în continuare angajate în alianța transatlantică și în eforturile solide de protejare a mediului înconjurător“*, a explicat Casa Alba într-un comunicat. *„Trump a discutat la telefon cu cancelarul german Angela Merkel, cu președintele francez Emmanuel Macron, cu șefa executivului britanic Theresa May și cu prim-ministrul canadian Justin Trudeau. Trump și-a exprimat recunoștința față de cei patru lideri „pentru că au purtat discuții oneste pe această temă în timpul primelor luni ale mandatului“* președintelui american la Casa Alba. Toți liderii au căzut de acord să continue dialogul și să consolideze cooperarea în domeniul mediului și de orice alt tip în viitor“, potrivit comunicatului difuzat de Casa Alba.⁴

Regretabil este faptul că combaterea schimbărilor climatice și securitatea generațiilor viitoare sunt probleme de mare anvergură obiectivele cărora nu pot fi atinse în totalitate deoarece sunt influențate de conspirațiile personale ale marilor jucători politici, așa cum a fost cazul Statelor Unite. Însă, în pofida tuturor faptelor, Statele Unite cunoaște o politică ambițioasă și favorabilă în domeniul climei odată cu venirea noului președinte Joe Biden și anunțarea reintrării oficiale în Acordul de la Paris.

La aproape o lună după ce președintele democrat Joe Biden și-a preluat mandatul a promis că Washingtonul își va relua acest angajament venind cu un mesaj: *„Intrarea noastră în Acord în 2016 a fost crucială — și reintrarea noastră de astăzi este de asemenea crucială, însă ce vom face în următoarele săptămâni, luni și ani este și mai important vom combate schimbările climatice așa cum n-am mai făcut-o niciodată până acum.“*

4 Decizia luată de China și Rusia după retragerea SUA din Acordul de la Paris. Merkel: *„Este regretabil și sunt reținută“* [on-line] <https://stirileprotv.ro/stiri/international/retragerea-sua-din-acordul-de-la-paris-este-o-greseala-istorica-ce-mesaje-dure-ii-transmit-liderii-lumii-lui-donald-trump.html> (consultat la 07.10.2019).

SUA sunt singura țară dintre cele 196 de semnatare care părăsise acordul. SUA sunt în același timp și printre cei mai mari producători de emisii de carbon din lume. Cu toate acestea, președintele Joe Biden este un susținător vocal al acordurilor multilaterale și al diplomației și a semnalat că schimbările climatice sunt o problemă pe care o ia în serios. El l-a numit pe fostul secretar de stat John Kerry ca reprezentant special pentru schimbări climatice și i-a oferit un rol în Consiliul Național de Securitate al SUA.⁵ Președintele a mai promis ca SUA o să se alătore efortului internațional pentru a reduce încălzirea periculoasă a planetei și un alt ordin vizează revocarea autorizației prezidențiale acordate pentru construirea controversatului oleoduct Keystone XL. Lansat în 2008, proiectul a fost blocat de fostul președinte Barack Obama, dar autorizat de președintele Donald Trump.

Frans Timmermans, vicepreședintele executiv al Comisiei Europene pentru Pactul Ecologic European, dar și vicepreședintele Josep Borrell au salutat, într-o declarație comună, decizia președintelui american de a iniția procedura de revenire a SUA în Acordul de la Paris privind schimbările climatice.

„Uniunea Europeană salută decizia președintelui Biden ca Statele Unite să adere din nou la Acordul de la Paris privind schimbările climatice. Așteptăm cu nerăbdare să avem din nou Statele Unite alături de noi în eforturile globale de combatere a crizei climatice. Criza climatică este provocarea defnitorie a timpului nostru și poate fi abordată numai unindu-ne toate forțele. Acțiunea în domeniul climei este responsabilitatea noastră globală colectivă”, potrivit declarației comune publicate pe site-ul Comisiei Europene.

Se așteaptă ca Biden să convoace un summit internațional privind clima pentru a ajuta la accelerarea reducerii emisiilor și va prezenta probabil un nou obiectiv de reducere a emisiilor din SUA pentru a ajuta țara să atingă emisiile nete zero până în 2050. Gina McCarthy, consilierul principal al lui Biden pentru schimbări climatice, a declarat că președintele va inversa „peste 100” de politici climatice adoptate de Trump.

McCarthy a declarat că schimbările climatice reprezintă o „amenințare existențială”, iar deschiderea administrației „va începe să pună SUA pe piciorul potrivit, o bază de care avem nevoie pentru a restabili conducerea americană, ajutând la poziționarea națiunii noastre pentru a fi liderul global în domeniul energiei curate și a locurilor de muncă”.

Biden va putea să limiteze unilateral dezvoltarea combustibililor fosili pe terenurile federale și să stabilească reguli mai stricte pentru eficiența consumului de combustibil pentru mașini și camioane.⁶ Reintrarea în Acordul de la Paris din 21 ianuarie 2021 a fost una dintre primele decizii în calitate de președinte ale lui Joe Biden.

5 SUA au reintrat oficial în Acordul pentru climă de la Paris [on-line] <https://www.digi24.ro/stiri/externe/sua/sua-au-reintrat-oficial-in-acordul-pentru-clima-de-la-paris-1455104> (consultat la 07.10.2019).

6 Președintele Biden a decis revenirea SUA în Acordul de la Paris [on-line] <https://www.green-report.ro/prezedintele-biden-a-decis-revenirea-sua-in-acordul-de-la-paris/> (consultat la 07.10.2019).

Acțiunile statelor Uniunii Europene și non-europene prin prisma obiectivelor Acordului de la Paris

În temeiul acordului de la Paris, pe 28 noiembrie 2019, Parlamentul European a adoptat o rezoluție prin care se solicită ca UE să ajungă la neutralitatea climatică până în 2050 ca obiectiv al UE pe termen lung și care fixează obiectivul reducerii emisiilor la 55% până în 2030. Într-o rezoluție separată, Parlamentul European a declarat situația de urgență privind clima. Acordul de la Paris are ca scop limitarea încălzirii globale la mult sub 2°C și continuarea eforturilor de limitare a acesteia la 1,5°C pentru a evita consecințele catastrofale ale schimbărilor climatice. A fost semnat de 194 de țări și Uniunea Europeană. Toate țările UE sunt semnatare pe cont propriu, dar își coordonează pozițiile și stabilesc obiective comune de reducere a emisiilor la nivelul UE. Pentru a atinge obiectivul Acordului de la Paris, țările trebuie să își stabilească obiectivele pentru eforturile lor climatice la fiecare cinci ani, crescând nivelul acțiunilor lor în timp. Aceste obiective sunt cunoscute sub numele de contribuții determinate la nivel național.

Uniunea Europeană a fost prima economie importantă care și-a prezentat obiectivul de reducere a emisiilor în baza acordului de la Paris, promițând să reducă emisiile de CO₂ cu 40% până în 2030, comparativ cu nivelul din 1990. În iunie 2021 Parlamentul a adoptat legea climei europene, făcând din angajamentul politic pentru neutralitate climatică până în 2050. Totodată, consacrarea prin lege a acestui angajament oferă cetățenilor și afacerilor europene certitudinea legală și predictibilitatea de care au nevoie pentru a planifica această tranziție. Potrivit unui raport din 2018 al Grupului interguvernamental de experți în evoluția climei (IPCC) privind încălzirea globală, emisiile globale ar trebui să ajungă la zero net până în 2050, pentru atingerea obiectivului de 1,5°C. Protestele tinerilor la nivel mondial și grevele școlare pentru climă, demarate de activista suedeză Greta Thunberg, dar și un sondaj special Eurobarometru din 2019 arată că europenii sunt dispuși să consolideze obiectivele climatice. Într-un sondaj Eurobarometru din primăvara 2021, 34% dintre cetățeni au indicat că acțiunea împotriva schimbărilor climatice este a treia prioritate a Parlamentului European. Se preconizează că UE își va promova legea climei ca pe o realizare ambițioasă cu ocazia Conferinței ONU asupra climei COP26, ce va avea loc în noiembrie 2021 la Glasgow.⁷

Creșterea nivelului de ambiție în 2030

Noua lege europeană a climei crește obiectivul UE de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) până în 2030 de la 40% la cel puțin 55%, comparativ cu nivelurile din 1990. În plus, o viitoare propunere din partea Comisiei privind Regulamentul LULUCF de reglementare a emisiilor de GES și a absorbțiilor rezultate din exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură va spori absorbția de carbon din UE și, prin urmare, va crește de facto obiectivul UE pentru 2030 la 57%.

⁷ UE și Acordul de la Paris: către neutralitatea climatică [on-line] <https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/society/20191115STO66603/ue-si-acordul-de-la-paris-catre-neutralitatea-climatica> (consultat la 07.10.2019).

Bugetul pentru gazele cu efect de seră trebuie să stea la baza viitorului obiectiv pentru 2040

Comisia va prezenta o propunere privind un obiectiv pentru 2040 în termen de cel mult șase luni de la prima revizuire globală din 2023 prevăzută în Acordul de la Paris. În conformitate cu propunerea Parlamentului, Comisia va publica cantitatea maximă estimată de emisii de GES pe care UE le poate emite până în 2050 fără a pune în pericol angajamentele asumate de UE în temeiul acordului. Acest așa-numit „buget GES“ va fi unul dintre criteriile de definire a obiectivului revizuit al UE pentru 2040. Până la 30 septembrie 2023 și, ulterior, o dată la cinci ani, Comisia va evalua progresele colective înregistrate de toate țările UE, precum și coerența măsurilor naționale, în vederea atingerii obiectivului UE de a deveni neutră din punct de vedere climatic până în 2050.

Comitetul consultativ științific european privind schimbările climatice

Având în vedere importanța avizelor științifice independente și pe baza unei propuneri din partea Parlamentului, va fi înființat un Comitet consultativ științific european privind schimbările climatice pentru a monitoriza progresele înregistrate și pentru a evalua dacă politica europeană este în concordanță cu aceste obiective. Raportarea Parlamentului, Jytte Guteland (S&D, Suedia), a declarat: *„Sunt mândră că avem în sfârșit o lege a climei. Am confirmat un obiectiv de reducere a emisiilor nete de cel puțin 55%, și cu intenția de a ajunge la 57% până în 2030, în conformitate cu acordul nostru cu Comisia. Aș fi preferat să mergem și mai departe, dar aceasta este o soluție bună, bazată pe știință, care va aduce o schimbare majoră. În prezent, UE trebuie să reducă emisiile mai mult în următorul deceniu decât în cele trei decenii precedente luate împreună și avem obiective noi și mai ambițioase, care pot inspira mai multe țări să își intensifice eforturile.”*⁸

Anul 2020 este un an extraordinar, un an în care epidemia de COVID-19 a făcut comunitatea internațională să conștientizeze profund necesitatea și urgența armoniei dintre om și natură. Cu ocazia celei de-a 5-a aniversări a „Acordului de la Paris“ cu privire la schimbările climatice, Organizația Națiunilor Unite și țările relevante au organizat un summit în format de video-conferință referitor la ambițiile climatice.

Președintele chinez Xi Jinping a participat la summit și a susținut un discurs important, în care a prezentat noi inițiative, a anunțat noi măsuri, a luat noi angajamente pentru a prelua rolul unei puteri majore și a introdus astfel un nou impuls într-o guvernare climatică globală mai ambițioasă. Ținând cont de impactul epidemiei, modalitatea de a asigura implementarea deplină și eficientă a „Acordului de la Paris“ și de a lucra împreună pentru a realiza o redresare ecologică după epidemie este o problemă comună și o problemă urgentă pentru comunitatea internațională. Președintele Xi Jinping a prezentat trei inițiative majore: noi progrese în guvernare

8 Legea europeană a climei: eurodeputații confirmă acordul privind neutralitatea climatică până în 2050 [on-line] <https://www.europarl.europa.eu/news/ro/press-room/20210621IPR06627/eurodeputatii-confirma-acordul-privind-neutralitatea-climatica-pana-in-2050> (consultat la 07.10.2019).

climatică, nouă arhitectură a guvernantei climatice în care fiecare își face partea, și o nouă abordare a guvernantei climatice care să evidențieze redresarea ecologică.

Aceste inițiative se concentrează pe unitate, cooperare, echitate și dezvoltare și oferă sugestii importante pentru viitoarea guvernare globală a climei. Ele reprezintă o manifestare importantă a participării constructive a Chinei la guvernarea globală a climei și construirea unei comunități umane cu un viitor comun, oferind o referință pentru toate părțile pentru a spori acțiunea de anti-schimbarea climatică și pentru a realiza o tranziție ecologică și cu emisii reduse de carbon și oferă, de asemenea, propuneri concrete pentru promovarea dezvoltării durabile globale. Confruntată cu schimbările climatice, omenirea împărtășește un destin comun. În calitate de contribuitor important la adoptarea „Acordului de la Paris” și practicant activ în implementarea acestuia, China este hotărâtă și mai ambițioasă în abordarea schimbărilor climatice. În luna septembrie a acestui an, China a anunțat să își mărească contribuțiile determinate la nivel național (NDC), să depună eforturi pentru a reduce emisiile de dioxid de carbon până în 2030 și să devină neutră din punct de vedere al emisiilor de carbon până în 2060. La acest summit, președintele Xi Jinping a mai anunțat că până în 2030, emisiile de dioxid de carbon ale Chinei pe unitate de PIB vor scădea cu peste 65% față de nivelul din 2005, combustibilii nefosili vor reprezenta aproximativ 25% din consumul de energie primară, stocul forestier va crește cu 6 miliarde de metri cubi față de 2005, iar capacitatea totală instalată a energiei eoliene și solare va ajunge la peste 1,2 miliarde de kilowați. Aceste patru noi măsuri stabilesc o foaie de parcurs pentru ca China să reducă emisiile de dioxid de carbon până în 2030 și întruchipează hotărârea fermă a Chinei de a pune în aplicare obiectivele și viziunile pe termen lung de abordare a schimbărilor climatice. China și UE au interese comune și un potențial imens de cooperare în domeniul schimbărilor climatice.

România, de asemenea, practică conceptul de dezvoltare durabilă în diferite domenii, cum ar fi bioeconomia, resursele regenerabile, energia curată, orașele inteligente, transporturile, capturarea agricole de carbon, protecția pădurilor și dezvoltarea tehnologiilor ecologice și cu emisii reduse de carbon. China este pregătită să colaboreze cu România și alți parteneri europeni pentru a desfășura dialoguri și schimburi privind schimbările climatice, pentru a întări coordonarea politicilor și cooperarea practică în domeniile relevante, pentru a împărtăși experiența și practicile utile, promovând tehnologiile ecologice și construind împreună o planetă verde pentru omenire.⁹

Remarcat este faptul că realizarea acestor obiective ambițioase de a reduce emisiile de carbon până în 2030 și de a fi neutralitatea emisiilor în 2060, va necesita eforturi enorme. Însă aceste obiective trebuie să reprezinte prioritate pentru fiecare dintre noi deoarece doar prin responsabilitate și angajament vom putea reuși redresarea ecologică.

9 Ambasadorul Chinei în România a publicat articolul intitulat „China demonstrează responsabilitatea internațională și stimulează ambițiile globale de guvernare climatică”, în ediția online „Financial Intelligence” [on-line] <http://www.chinaembassy.org/rom/dsxxnew/dshdnew/t1842733.html> (consultat la 07.10.2019).